

PREDGOVOR

U *Hrestomatiji* koju Vam predstavljam je izbor tekstova za predmet „Kultura, etika i vođenje organizacije“ domaćih i stranih autora i obuhvata ključne teme koje su u žiži interesovanja poslovnog svijeta. Tematski sadržaji se odnose na tri konzistentne cjeline u koje spadaju kultura i etika ponašanja, rukovođenje organizacijom u savremenim uslovima, komunikacijski i civilizacijski tokovi i dostignuća, osnove retorike i rukovođenja, poslovni razgovori i bonton u svakidašnjim životnim i poslovnim situacijama.

Grada *Hrestomatije* sastavljena je iz mnogo dijelova preuzetih iz različitih poglavlja i cjelina pojedinih autora, ali na relativno sistematski i hronološki način osvijetljavaju se pitanja, problemi, izazovi i dileme zahvaćeni slobodnim izborom priređivača. Ovako pregledno i raznovrstno zastupljeni tekstovi garantiraju kvalitet i uspješnost u realizaciji postavljenih ciljeva i zadataka obrazovanja na visokoškolskim ustanovama.

Priređivač tekstova je svjestan odgovornosti za obavljanje složenog posla koji zahtijeva poznavanje opšte kulture, etičkih normi, pravila i kodeksa, filozofije poslovanja i civilizacijskih tekovina i kretanja u istoriji čovječanstva.

U prezentovanju tematskih sadržaja pojavljuju se problemi i teškoće koje se odnose na zahtjev da se studentima i drugim zainteresovanim licima na selektivan, sažet i kompetentan način predstave dometi iz kulture, moralno-etičke norme i standardi, upravljanje i rukovođenje savremenim poslovnim asocijacijama.

Težište pri izboru je posvećeno definisanju kulture i civilizacije, razlikama istočne i zapadne kulture i civilizacije, civilizacijskim kulturnim modelima u svijetu, podjeli kulture, menadžmentu u kulturi i kulturnim potrebama, zatim preduzetništvu i sponzorisanju u kulturi i kulturnim djelatnostima.

Što se tiče etike, precizirano je njeno mjesto u okviru praktične filozofije i pojmovno određenje etike i morala, potom problemi u definisanju pojmovala dobra i zla, kao i temeljna obilježja i problemi u poslovnoj etici.

Zastupljeni su srodni fenomeni vezani za moral i etiku i stavovi velikih mislilaca o fenomenima moralnosti i etičnosti.

Značajno mjesto u *Hrestomatiji* zauzima zaštita čovjekove okoline sa etičkog aspekta i dileme poslovnog morala.

Posebne cjeline odnose se na poslovni bonton i etičke kodekse u praksi.

Za vođenje organizacije odabrani su tekstovi koji govore o upravljanju i rukovođenju, zatim je šire elaborirana problematika o rukovođenju i rukovodiocu. Naročitu pažnju zaslužuju tekstovi koji se odnose na umijeće ru-

kovođenja za menadžere, osnovne duhovne zakone uspjeha, jer se oni odnose na drevnu mudrost i filozofiju Istoka, prvenstveno Kine i Indije. Razlike u rukovođenju, poslovni razgovor i njihov tretman u menadžmentu zavređuju poseban tretman i vrednovanje.

Marketing je izuzetno značajan u filozofiji poslovanja, pa se njegove karakteristike i dubinsko osmišljavanje izneseni u deset zapovijesti koje se odnose na efektivni marketing i deset smrtnih grijehova i propusta u oblasti marketinga.

Vježbe će biti realizovane na časovima uz organizovanje i rukovođenje profesora, te kreativan doprinos studenata. Precizirane su teme i dat je spisak literature za izvođenje vježbi.

U oblasti etike i morala evidentne su promjene i mnoga nepovoljna kretanja, što nameće potrebu za istraživanje i (re)definisanje ovih fenomena u savremenom društvu.

Sastavljač *Hrestomatije*, vođen svojim naučnim interesovanjem, dublje je zahvatio aktuelnu građu iz etike, kulture i rukovođenja organizacijom da bi se ponudeni sadržaji mogli iskoristiti za eventualne dodiplomske i post-diplomske studije. Mora se istaći, da su fenomeni morala, kulture i rukovođenja vezani za svakodnevni život, poslovanje i komuniciranje, pa je njihova adekvatna primjena i upotreba sastavni dio opšte kulture i etičkih načela karakterističnih za civilizacijska dostignuća i uspješnost poslovanja u modernom dobu.

Hrestomatija će moći da posluži autorima koji se budu interesovali za tekstove eminentnih domaćih i stranih autoriteta iz oblasti poslovne kulture i etike, te rukovođenje u savremenim tržišnim uslovima.

Aktuelni sadržaji su garancija da se mogu otkloniti negativni trendovi i neki oblici konzervativnih i neprimjerenih ponašanja i navika koje smo nekritički prihvatili iz nedavne prošlosti.

Koristeći dugogodišnje iskustvo i prateći ostvarenja i doprinose istočnih i zapadnih kultura i civilizacija, sastavljač je uvrstio i vlastite tekstove i komentare koji se odnose na poslovni bonton, umijeće ratovanja za menadžere i osnovne duhovne zakone uspjeha, čime je približio problematiku drevnih civilizacija i prilagodio je našem vremenu. Zahvaljujem se gospodinu Ljubiši Mladenoviću, direktoru Fakulteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka i prof. dr Dragoljubu Stojanovu, dekanu PIM-a, koji su podržali ovaj projekat. Zahvalnost dugujem i asistentima Ljubomiru Zuberu i Iliji Džombiću za stručnu saradnju prilikom izbora tekstova za ovu *Hrestomatiju*.

Autor